

«مهمان مامان» با همه خوبی‌ها و بدی‌هایش

تاثیری که رسانه‌های تصویری در تغییر الگوی زندگی و سبک زندگی مادران دارند

این ویژگی را می‌توان در شخصیت مش‌مریم قصه نیز مشاهده کرد؛ همان پیرزن درون‌گرا و منزوی‌ای که از عروس دعوت شده بدگویی می‌کند اما لحظاتی بعد با ارزش‌ترین دارایی خود را به او هدیه می‌دهد.

جز اینها، نقش مردان در مهمان مامان تعریفی کاملاً ایرانی ندارند، یعنی بیشترشان شخصیتی منفی و دور از انتظار دارند؛ مسأله‌ای که نقدهای بسیاری را در پی داشت. مثل نقش یوسف؛ یوسفی که همسر خود را برای پنهان کردن مواد کتک می‌زند، همان کسی است که به خاطر او از زندگی مرفه‌اش گذشته است.

شاید بهتر بود حالا که قرار به گفتن مسائلی مثل گذشت و قناعت بود تا آنها را در قالب یک خانواده بزرگ در کنار یکدیگر نگه دارد. دو خصلت بسیار پراهمیتی که به دلایل ریشه‌یابی نشده نامعلومی در سطح جامعه امروزی کمرنگ شده است. شخصیت‌ها این همه منفی نمایش داده نمی‌شدند.

همسایگان در مهمان مامان برای یاری گرفتن از یکدیگر نیازی به توضیح و شکسته شدن غرور ندارند و محوریت همدلی، گذشت و قناعت در اوج فقر و نداری به تصویر کشیده شده است.

مهمان مامان خصلت مهمان‌نوازی ایرانی را به تصویر می‌کشد و از اهمیت خانواده و حفظ‌شان و احترام والدین سخن می‌گوید. مفاهیم ارزشمندی

که جای خالی‌شان در بین فیلم‌های امروزی به وضوح دیده و حس می‌شود. پس از مهمان مامان با همه نقاط ضعف و قوتش، فیلم قابل توجهی در حوزه خانواده و مفاهیم اصیل ایرانی، نوع دوستی و مهرورزی در قالب خانواده را در سینما و تلویزیون نداریم. حتی بعد از گذشت این همه سال، هنوز هم در برخی فیلم‌ها، شاهد شخصیت‌پردازی منفی از پدر و مردان هستیم که جای تامل دارد.

مورد احترام خانواده. شخصیتی که به نظر بیش از حد منفی است و اگر قرار باشد نسبتی بین این شخصیت و شخصیت همه پدراهای ایرانی برقرار کنیم، این نوع شخصیت از پدر به عدد قابل توجهی نمی‌رسد؛ موضوعی که به نقطه ضعف مهم تبدیل شده است.

مادر اما به غایت، یک زن ایرانی است. یک زن ایرانی که با همه کمبودها، نداری‌ها، مشکلات و مصائب موجود در زندگی‌اش باز

هم مدیر است و صحنه‌گردان اصلی زندگی. در مهمان مامان، روابط بین همسایگان حاضر در خانه از ویژگی‌های فیلم است. سطح روابط میان افراد بسیار محدود است اما در عین حال عمق زیادی دارد. یک نوع جریان کاملاً دوسویه بین افراد برقرار است که این تعامل را در فراهم کردن وسایل اولیه طعام آغاز و تا مسائل عمیق‌تر اجتماعی پیش می‌برد.

این رابطه دوطرفه بین همسایه‌ها که معطوف به خوشی‌های فراتر از مادیات است تا جایی پیش می‌رود که آنها از ارزشمندترین دارایی‌های خود برای یکدیگر خرج می‌کنند. آدم‌هایی که به زندگی فردی عادت ندارند و این تعاملات اجتماعی تا حدی برای‌شان با اهمیت است که مشکلات شخصی‌شان در اولویت چندم قرار می‌گیرد و

دلخوری‌های‌شان از هم به بدهی‌های فراموش شده بدل می‌شود. خواهش پدر برای ماندنی شدن عروس و داماد، باعث یک چالش جدی در خانه می‌شود اما این دلخوری‌ها و خشم کاملاً سطحی و زودگذر است چون از صحنه دعوی پدر و کتک‌کاری او در حیاط تا لحظه انداختن سفره و رقصیدن آن در کنار هم زمان زیادی طول نمی‌کشد.

«مهمان مامان» فیلمی است خانوادگی که براساس داستانی از هوشنگ مرادی کرمانی در سال ۸۲ ساخته شد و روی پرده نقره‌ای سینما به نمایش درآمد. این اثر به دلیل داستان گیرا و پرداخت متفاوتش به پرفروش‌ترین آثار سینمای

شیماسماعیلی

منتقد سینما

ایران تبدیل شد.

مهمان مامان که بیشتر قدرت خود را مدیون قلم ساده و توانای هوشنگ مرادی کرمانی است در نمایش روابط خانوادگی و انسانی تقریباً حقیقی و نزدیک به واقعیت عمل کرده به طوری که هر فرد ایرانی با تماشای آن می‌تواند نمایی از دغدغه‌های شخصی یا خانوادگی خود را با تمام وجود نظاره و درک کند.

یک درام کاملاً ایرانی با درونمایه خانواده که روابط بی‌تکلف انسان‌هایی را روایت می‌کند که هرکدام با خصوصیات و شرایط خاص خود در یک خانه قدیمی زندگی می‌کنند و یک اتفاق ساده و نه‌چندان غیرمنتظره برای یکی از همسایه‌ها، همه اهالی خانه را به تکاپو وامی‌دارد.

مهمان مامان پراسر از المان‌ها و نشانه‌های ایرانی که برخلاف سینمای امروز که در تلاش برای نمایش فقر در قالب تصاویری سرشار از توحش، رذالت و سیاه‌نمایی است، نماهایی کاملاً بومی و صمیمی را به نمایش می‌گذارد؛ نماهایی از یک خانواده ایرانی با شاخصه پررنگ فقر، سنت و مذهب که یک روز سخت و پرماجرا را کنار هم به پایان می‌رسانند.

پدر این خانواده شخصی است کاملاً برون‌گرا و سرخورده که نهایت تحقق آرزوهای برادرزاده‌اش را در چسباندن پوسترهای سینمایی به دیوار خلاصه کرده است. فقر دست و پاگیر و نبود ابزار پیشرفت، پدر را به یک متوهم خیال‌پرداز بدل کرده که با تمام ضعف‌هایش در تلاش برای اثبات جایگاه خویش است. شخصیت او سرشار از خلأ و کمبود است اما در روابط بین فردی‌اش همچنان صاحب سبک است و مقبولیتی دارد که گرچه موجه نیست اما هنوز پدر است و

مهمان مامان خصلت مهمان‌نوازی ایرانی را به تصویر می‌کشد و از اهمیت خانواده و

حفظ‌شان و احترام والدین سخن می‌گوید. مفاهیم ارزشمندی که جای خالی‌شان در بین فیلم‌های امروزی به وضوح دیده و حس می‌شود

